

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Prawna

2013/0185(COD)

5.12.2013

PROJEKT OPINII

Komisji Prawnej

dla Komisji Gospodarczej i Monetarnej

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego (COM(2013)0404 – C7-0170/2013 – 2013/0185(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Bernhard Rapkay

PA_Legam

PL

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Kwestia ewentualnego wprowadzenia wspólnych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji jest rozważana od niemal dekady. W związku z tym wniosek Komisji w sprawie przedmiotowej dyrektywy jest przyjmowany z zadowoleniem, gdyż może ona pomóc zarówno konsumentom, jak i małym i średnim przedsiębiorstwom egzekwować przysługujące im prawo do odszkodowania z tytułu szkody spowodowanej naruszeniami prawa konkurencji. Brak przepisów krajowych w wystarczający sposób regulujących kwestię dochodzenia roszczeń odszkodowawczych, a z drugiej strony istniejące rozbieżności pomiędzy poszczególnymi systemami ustawodawstwa krajowego skutkują nierówną pozycją nie tylko ofiar, lecz także sprawców naruszeń prawa konkurencji. Może to także prowadzić do powstania przewagi konkurencyjnej po stronie przedsiębiorstw, które dopuściły się naruszenia art. 101 lub 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a które nie mają siedziby ani nie prowadzą działalności w państwie członkowskim, w którym obowiązują przepisy korzystne dla powodów. Tego rodzaju różnice w przepisach dotyczących odpowiedzialności mogą zakłócać konkurencję i utrudniać prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. W związku z tym sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w przedmiocie ułatwienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości i umożliwienia ofiarom uzyskania odszkodowania.

Sprawozdawca co do zasady popiera programy łagodzenia kar, gdyż umożliwiają one zidentyfikowanie naruszeń, a ponadto jest zdania, że nie należy zniechęcać przedsiębiorstw do współpracy. Tego rodzaju programy nie powinny jednak chronić przedsiębiorstw bardziej niż jest to konieczne. W szczególności nie powinny one zwalniać stron, które dopuszczają się naruszeń, z obowiązku zapłaty odszkodowania na rzecz ofiar ani też prowadzić do nadmiernej ochrony informacji niezbędnych powodom jako materiały dowodowe w celu zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie.

Sprawozdawca popiera także promowanie polubownych metod rozstrzygania sporów, podkreślając przy tym jednak, że przyjęcie takiego podejścia musi być w pełni dobrowolne. W celu ułatwienia dochodzenia do sprawiedliwych rozstrzygnięć, powodom należy umożliwić – jeszcze przed wszczęciem postępowania – zwrócić się do krajowych lub europejskich organów ds. konkurencji o przekazanie informacji dotyczących wielkości poniesionej szkody lub straty.

Otrzymanie materiałów dowodowych ma kluczowe znaczenie dla wnoszenia przysługujących środków odwoławczych. W związku z tym sprawozdawca uważa, że istotne jest dalsze wzmocnienie proponowanych przez Komisję przepisów, tak aby umożliwić proporcjonalny, realizowany pod nadzorem sądu, dostęp do informacji istotnych oraz mających znaczenie dla dochodzonego roszczenia. Choć do niektórych rodzajów dokumentów lub informacji objętych tym dostępem może mieć zastosowanie klauzula poufności, sprawozdawca jest zdania, że żadne kategorie dokumentów nie powinny być z góry wyłączone z procesu oceny zmierzającego do ustalenia, czy mają one być ujawnione, czy też nie.

W dotychczasowych rozważaniach dotyczących sposobu wzmocnienia pozycji powodów, zbiorowe dochodzenie roszczeń przedstawiane było jako sposób pozwalający poprawić równowagę środków przysługujących stronom sporów o odszkodowania. Choć sprawozdawca jest zdania, że należy popierać utrzymywanie lub wprowadzanie takich mechanizmów, a nawet jeśli miałyby one nie być obowiązkowe dla państw członkowskich, to

jednak sądzi on, że istotne znaczenie ma unikanie określonych praktyk, np. zobowiązania ofiar do wyraźnego zgłaszania chęci wystąpienia z grupy, **która zbiorowo dochodzi roszczenia odszkodowawczego**, dopuszczania honorariów wypłacanych prawnikom w przypadku wygrania sprawy lub też dopuszczania odszkodowań karnych.

POPRAWKI

Komisja Prawna zwraca się do Komisji Gospodarczej i Monetarnej, jako do komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Unijne prawo do odszkodowania za szkodę wynikającą z naruszenia prawa konkurencji wymaga, aby każde państwo członkowskie miało przepisy proceduralne zapewniające skuteczne wykonywanie tego prawa. Konieczność dysponowania skutecznymi środkami procesowymi wynika również z prawa do skutecznej ochrony sądowej, o którym mowa w art. 47 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej⁵³ oraz w art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej.

⁵³ Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 391.

Poprawka

(4) Unijne prawo do odszkodowania za szkodę wynikającą z naruszenia prawa konkurencji wymaga, aby każde państwo członkowskie miało przepisy proceduralne zapewniające skuteczne wykonywanie tego prawa. Konieczność dysponowania skutecznymi środkami procesowymi wynika również z prawa do skutecznej ochrony sądowej, o którym mowa w art. 47 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej⁵³ oraz w art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej, **zgodnie z którym państwa członkowskie ustanawiają środki niezbędne do zapewnienia skutecznej ochrony prawnej w dziedzinach objętych prawem Unii. Krajowe przepisy proceduralne powinny być nie tylko zgodne z zasadą skuteczności i równoważności, lecz także zharmonizowane w zakresie niezbędnym do osiągnięcia stanu pewności prawa, zapewnienia równych szans oraz minimalnych standardów na całym obszarze rynku wewnętrznego.**

⁵³ Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 391.

Uzasadnienie

Choć należy podkreślić, że przepisy proceduralne stanowią istotny element prawa krajowego, ważne jest również, aby były one nie tylko skuteczne, jak wymaga tego zasada skuteczności, o której mowa w motywie 10, lecz w określonych aspektach także bardziej podobne do siebie w poszczególnych państwach członkowskich, jeżeli jest to potrzebne do zapewnienia oraz usprawnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4a) Z uwagi na to, że państwa członkowskie należy zachęcać do utrzymywania lub wprowadzania programów zbiorowego dochodzenia roszczeń w celu zwiększenia możliwości dochodzenia przez powodów roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji, istnieje konieczność przyjęcia na szczeblu Unii pewnych przepisów podstawowych pozwalających konsumentom we wszystkich państwach członkowskich na wykorzystanie takich programów w celu zapewnienia większej równowagi środków przysługujących stronom sporu. W celu zachowania przysługującego konsumentom prawa wyboru oraz uniknięcia nadużyć programy takie na szczeblu europejskim powinny być oparte na systemie typu „opt-in”, a ponadto nie powinny dopuszczać honorariów wypłacanych prawnikom w przypadku wygrania sprawy ani odszkodowań karnych.

Uzasadnienie

Procedury zbiorowego dochodzenia roszczeń funkcjonują w 15 państwach członkowskich. Bardziej przejrzyste przepisy byłyby szczególnie pożądane w odniesieniu do sytuacji z

elementem transgranicznym, gdyż obecnie konsumenci oraz przedsiębiorstwa dotknięci naruszeniami prawa konkurencji muszą zmagać się nierzadko ze skomplikowanymi wymaganiami. Co do zasady, wszystkim obywatelom UE oraz przedsiębiorstwom unijnym należy umożliwić zbiorowe dochodzenie roszczeń, dlatego też państwa członkowskie należy zachęcać do wprowadzenia takiej możliwości, przy czym określone praktyki, np. dopuszczanie honorariów wypłacanych prawnikom w przypadku wygrania sprawy lub dopuszczanie odszkodowań karnych, raczej nie powinny stanowić elementu programów zbiorowego dochodzenia roszczeń w UE.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Przedsiębiorstwa mające siedzibę i prowadzące działalność w różnych państwach członkowskich podlegają przepisom proceduralnym, które znacząco wpływają na to, w jakim zakresie mogą one odpowiadać za naruszenie prawa ochrony konkurencji. Takie nierównomierne egzekwowanie unijnego prawa do odszkodowania może prowadzić do powstania przewagi konkurencyjnej po stronie przedsiębiorstw, które dopuściły się naruszenia art. 101 i 102 Traktatu, oraz zniechęcać do korzystania ze swobody przedsiębiorczości oraz dostarczania towarów i świadczenia usług w tych państwach członkowskich, w których prawo do odszkodowania jest egzekwowane bardziej skutecznie. **Różnice** między systemami odpowiedzialności obowiązującymi w różnych państwach członkowskich mogą mieć negatywny wpływ zarówno na konkurencję, jak i na właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

Poprawka

(7) Przedsiębiorstwa mające siedzibę i prowadzące działalność w różnych państwach członkowskich podlegają przepisom proceduralnym, które znacząco wpływają na to, w jakim zakresie mogą one odpowiadać za naruszenie prawa ochrony konkurencji. Takie nierównomierne egzekwowanie unijnego prawa do odszkodowania może prowadzić do powstania przewagi konkurencyjnej po stronie przedsiębiorstw, które dopuściły się naruszenia art. 101 i 102 Traktatu, oraz zniechęcać do korzystania ze swobody przedsiębiorczości oraz dostarczania towarów i świadczenia usług w tych państwach członkowskich, w których prawo do odszkodowania jest egzekwowane bardziej skutecznie. **W związku z tym, ponieważ różnice** między systemami odpowiedzialności obowiązującymi w różnych państwach członkowskich mogą mieć negatywny wpływ zarówno na konkurencję, jak i na właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, **właściwe jest oparcie dyrektywy na dwóch podstawach prawnych, mianowicie na art. 103 i 114 TFUE.**

Or. en

Uzasadnienie

Argumenty przedstawione w tym motywie prowadzą w logiczny sposób do wniosku, że dyrektywa powinna być oparta na dwóch podstawach prawnych, mianowicie na art. 103 i art. 114 TFUE, który to wniosek ze względów przejrzystości powinien być także jasno wyrażony.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję

(8) Konieczne jest zatem zapewnienie przedsiębiorstwom działającym na rynku wewnętrznym równych szans oraz poprawienie warunków wykonywania przez konsumentów praw, jakie oferuje im rynek wewnętrzny. Należy również zwiększyć pewność prawa oraz zmniejszyć różnice między państwami członkowskimi pod względem krajowych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia europejskiego prawa konkurencji, a także krajowego prawa konkurencji, jeśli jest ono stosowane równoległe z prawem europejskim. Dzięki zbliżeniu tych przepisów będzie można również zapobiec powstawaniu jeszcze większych różnic między przepisami regulującymi w państwach członkowskich dochodzenie roszczeń odszkodowawczych w sprawach z zakresu konkurencji.

Poprawka

(8) Konieczne jest zatem zapewnienie przedsiębiorstwom działającym na rynku wewnętrznym równych szans oraz poprawienie warunków wykonywania przez konsumentów praw, jakie oferuje im rynek wewnętrzny, **również z uwzględnieniem faktu, że naruszenia prawa konkurencji na większą skalę mają często charakter transgraniczny**. Należy również zwiększyć pewność prawa oraz zmniejszyć różnice między państwami członkowskimi pod względem krajowych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia europejskiego prawa konkurencji, a także krajowego prawa konkurencji, jeśli jest ono stosowane równoległe z prawem europejskim. Dzięki zbliżeniu tych przepisów będzie można również zapobiec powstawaniu jeszcze większych różnic między przepisami regulującymi w państwach członkowskich dochodzenie roszczeń odszkodowawczych w sprawach z zakresu konkurencji.

Or. en

Uzasadnienie

Duże naruszenia prawa konkurencji zazwyczaj nie są ograniczone tylko do jednego państwa członkowskiego, lecz wywołują także skutki transgraniczne, które mają wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, a przez to na funkcjonowanie rynku

wewnętrznego.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję

(11) Niniejsza dyrektywa potwierdza reguły obowiązujące we wspólnotowym dorobku prawnym dotyczące unijnego prawa do odszkodowania za szkodę spowodowaną na skutek naruszenia unijnego prawa konkurencji, szczególnie w kwestii legitymacji procesowej i definicji pojęcia szkody, w formie potwierdzonej w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i nie przesądza ich dalszego rozwoju. Każdy poszkodowany z tytułu naruszenia może dochodzić roszczeń odszkodowawczych za faktyczną szkodę (*damnum emergens*) i za zysk, którego został pozbawiony (utrata korzyści lub *lucrum cessans*), oraz wypłaty odsetek za okres od dnia zaistnienia szkody do dnia zapłaty odszkodowania. Z prawa tego mogą korzystać zarówno osoby fizyczne jak i prawne – konsumenci, przedsiębiorcy oraz organy publiczne – bez względu na to, czy łączą je bezpośrednie stosunki umowne z przedsiębiorstwem odpowiedzialnym za naruszenie oraz niezależnie od tego, czy organ ds. ochrony konkurencji stwierdził wcześniej naruszenie prawa. ***Niniejsza dyrektywa nie powinna wymagać od państw członkowskich wprowadzania mechanizmów zbiorowego dochodzenia roszczeń w celu wykonania postanowień art. 101 i 102 Traktatu.***

Poprawka

(11) Niniejsza dyrektywa potwierdza reguły obowiązujące we wspólnotowym dorobku prawnym dotyczące unijnego prawa do odszkodowania za szkodę spowodowaną na skutek naruszenia unijnego prawa konkurencji, szczególnie w kwestii legitymacji procesowej i definicji pojęcia szkody, w formie potwierdzonej w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej i nie przesądza ich dalszego rozwoju. Każdy poszkodowany z tytułu naruszenia może dochodzić roszczeń odszkodowawczych za faktyczną szkodę (*damnum emergens*) i za zysk, którego został pozbawiony (utrata korzyści lub *lucrum cessans*), oraz wypłaty odsetek za okres od dnia zaistnienia szkody do dnia zapłaty odszkodowania. Z prawa tego mogą korzystać zarówno osoby fizyczne jak i prawne – konsumenci, przedsiębiorcy oraz organy publiczne – bez względu na to, czy łączą je bezpośrednie stosunki umowne z przedsiębiorstwem odpowiedzialnym za naruszenie oraz niezależnie od tego, czy organ ds. ochrony konkurencji stwierdził wcześniej naruszenie prawa.

Or. en

Uzasadnienie

Wylączenie w sposób wyraźny wprowadzanego obowiązku zakładającego wprowadzenie

mechanizmów zbiorowego dochodzenia roszczeń nie jest konieczne.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Wymóg proporcjonalności należy również uważnie ocenić, jeśli ujawnienie grozi zniweczeniem strategii dochodzeniowej organu ds. konkurencji przez wskazanie, które dokumenty wchodzi w skład akt sprawy, lub negatywnym wpływem na współpracę przedsiębiorstw z organem ds. konkurencji. Wniosek o ujawnienie dowodów nie powinien zatem zostać uznany za proporcjonalny, jeśli dotyczy on ogólnego ujawnienia dokumentów znajdujących się w aktach organu ds. konkurencji dotyczących danej sprawy **lub dokumentów przedłożonych przez stronę w kontekście danej sprawy. Tak ogólnie sformułowane wnioski nie byłyby również zgodne** z obowiązkiem strony składającej wniosek dotyczącym określenia tak dokładnych i wąskich kategorii dowodów, jak to możliwe.

Poprawka

(15) Wymóg proporcjonalności należy również uważnie ocenić, jeśli ujawnienie grozi zniweczeniem strategii dochodzeniowej organu ds. konkurencji przez wskazanie, które dokumenty wchodzi w skład akt sprawy, lub negatywnym wpływem na współpracę przedsiębiorstw z organem ds. konkurencji. Wniosek o ujawnienie dowodów nie powinien zatem zostać uznany za proporcjonalny, jeśli dotyczy on ogólnego ujawnienia dokumentów znajdujących się w aktach organu ds. konkurencji dotyczących danej sprawy, **gdyż nie byłby on zgodny** z obowiązkiem strony składającej wniosek dotyczącym określenia tak dokładnych i wąskich kategorii dowodów, jak to możliwe.

Należy zwrócić szczególną uwagę na zapobieganie wszelkim rodzajom wniosków, które zmierzają do poszukiwania obciążających informacji.

Or. en

Uzasadnienie

Uzasadnienie niniejszej poprawki znajduje się w samej jej treści.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję

(17) Dotyczące sprawy materiały dowodowe zawierające tajemnice handlowe lub inne informacje poufne powinny być zasadniczo dostępne w sprawach o odszkodowanie, jednak takie informacje poufne wymagają odpowiedniej ochrony. Sądy krajowe powinny mieć zatem do dyspozycji szereg środków umożliwiających ochronę takich informacji poufnych przed ujawnieniem w toku postępowania. Mogą one obejmować możliwość przeprowadzania **niejawnych** przesłuchań, ograniczanie kręgu osób mających wgląd do dowodów oraz zlecenie biegłym streszczania informacji i przedstawiania ich w formie zbiorczej lub innej formie nieobjętej klauzulą poufności. Środki służące ochronie tajemnic handlowych i innych poufnych informacji nie powinny **w praktyce** utrudniać korzystania z prawa do odszkodowania.

Poprawka

(17) Dotyczące sprawy materiały dowodowe zawierające tajemnice handlowe lub inne informacje poufne powinny być zasadniczo dostępne w sprawach o odszkodowanie, jednak takie informacje poufne wymagają odpowiedniej ochrony. Sądy krajowe powinny mieć zatem do dyspozycji szereg środków umożliwiających ochronę takich informacji poufnych przed ujawnieniem w toku postępowania. Mogą one obejmować możliwość **usuwania wrażliwych fragmentów dokumentu**, przeprowadzania przesłuchań **z wyłączeniem jawności**, ograniczanie kręgu osób mających wgląd do dowodów oraz zlecenie biegłym streszczania informacji i przedstawiania ich w formie zbiorczej lub innej formie nieobjętej klauzulą poufności. Środki służące ochronie tajemnic handlowych i innych poufnych informacji nie powinny **jednak** utrudniać korzystania z prawa do odszkodowania.

Or. en

Uzasadnienie

Jeżeli dokument zawiera wrażliwe informacje, np. dane dotyczące osób trzecich, które nie mają znaczenia dla postępowania, mogą one zostać usunięte. W razie potrzeby postępowanie można prowadzić z wyłączeniem jawności w celu ochrony szczególnie wrażliwych informacji.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Państwa członkowskie zapewniają poszkodowanym możliwość skutecznego dochodzenia roszczeń odszkodowawczych.

Poprawka

3. Państwa członkowskie zapewniają poszkodowanym możliwość skutecznego dochodzenia roszczeń odszkodowawczych, ***i udostępniają procedury zbiorowego dochodzenia roszczeń w obrębie roszczeń o odszkodowanie z tytułu naruszenia prawa konkurencji egzekwowanych na drodze prywatnoprawnej. Takie programy zbiorowego dochodzenia roszczeń są oparte na zasadzie „opt-in” i nie mogą one dopuszczać honorariów wypłacanych prawnikom w przypadku wygrania sprawy ani możliwości przyznawania odszkodowań karnych.***

Or. en

Uzasadnienie

Różnego rodzaju procedury zbiorowego dochodzenia roszczeń funkcjonują już w 15 państwach członkowskich, a dyrektywa powinna zachęcać pozostałe państwa członkowskie do wprowadzania takich mechanizmów. Istotne jest jednak unikanie sytuacji, w której tworzy się rynek dla nadużyć związanych ze zbiorowym dochodzeniem roszczeń np. poprzez stosowanie zasady „opt-out”, honorariów wypłacanych prawnikom w przypadku wygrania sprawy czy też odszkodowań karnych.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 4 – akapit pierwszy – ustęp 17 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

17a. „zbiorowe dochodzenie roszczeń o zaprzestanie bezprawnych praktyk” oznacza możliwość dochodzenia zaprzestania naruszenia w postępowaniu w sposób zbiorowy przez dwie osoby fizyczne lub prawne lub większą ich liczbę lub przez instytucję będącą ich przedstawicielem, która jest uprawniona do dochodzenia roszczeń w ich imieniu, a „zbiorowe dochodzenie roszczeń

odszkodowawczych” oznacza możliwość dochodzenia w postępowaniu odszkodowania za szkodę wyrządzoną na skutek naruszenia w sposób zbiorowy przez dwie osoby fizyczne lub prawne lub przez większą ich liczbę lub przez instytucję będącą ich przedstawicielem, która jest uprawniona do dochodzenia roszczeń w ich imieniu;

Or. en

Uzasadnienie

Artykuł 2 ust. 3 w zmienionym brzmieniu odnosi się do „zbiorowego dochodzenia roszczeń”, dlatego też pojawia się potrzeba zdefiniowania tego pojęcia.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 4 – akapit pierwszy – ustęp 17 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

17b. „honorarium wypłacane prawnikowi w przypadku wygrania sprawy” oznacza honorarium, które jest wypłacane prawnikowi z tytułu świadczonych przez niego usług wyłącznie wówczas, gdy wynik sprawy jest korzystny dla klienta, w ramach którego prawnik otrzymuje niezależnie od normalnego honorarium opartego na stawce godzinowej także honorarium za korzystny wynik sprawy w przypadku jej wygrania;

Or. en

Uzasadnienie

Artykuł 2 ust. 3 w zmienionym brzmieniu odnosi się do „honorariów wypłacanych prawnikom w przypadku wygrania sprawy”, dlatego też pojawia się potrzeba zdefiniowania tego pojęcia.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – akapit pierwszy – ustęp 17 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

17c. „odszkodowania karne” oznaczają przyznane odszkodowania, które nie służą wyłącznie wyrównaniu faktycznie poniesionej szkody, przez co stanowią karę nakładaną na pozwanego;

Or. en

Uzasadnienie

Artykuł 2 ust. 3 w zmienionym brzmieniu odnosi się do „odszkodowań karnych”, dlatego też pojawia się potrzeba zdefiniowania tego pojęcia.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – akapit pierwszy – ustęp 17 d (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

17d. zasada „opt-in” oznacza, że tylko te osoby fizyczne lub prawne, które aktywnie wyrażają taką chęć, stają się członkami reprezentowanej grupy, która zbiorowo dochodzi roszczenia odszkodowawczego, i tylko one są związane wyrokiem, natomiast wszystkie pozostałe osoby, które mogą być potencjalnie dotknięte naruszeniem, mają swobodę indywidualnego dochodzenia swoich roszczeń odszkodowawczych.

Or. en

Uzasadnienie

Artykuł 2 ust. 3 w zmienionym brzmieniu odnosi się do zasady „opt-in”, dlatego też pojawia się potrzeba zdefiniowania tego pojęcia.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 3 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) zakres i koszt ujawnienia dowodów, szczególnie dla zainteresowanych osób trzecich;

Poprawka

b) zakres i koszt ujawnienia dowodów, szczególnie dla zainteresowanych osób trzecich, ***także po to, aby ograniczyć poszukiwanie obciążających informacji;***

Or. en

Uzasadnienie

Ujawnienie dowodów powinno zawsze być proporcjonalne, a ponadto należy zapewnić skuteczne ograniczanie poszukiwania obciążających informacji.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w zakresie, w jakim sądy krajowe mają prawo nakazać ujawnienie informacji bez konieczności wysłuchania osoby, której nakazuje się ich ujawnienie – karę za niezastosowanie się do takiego nakazu można było nałożyć dopiero po ***wysłuchaniu adresata nakazu*** przez sąd.

Poprawka

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w zakresie, w jakim sądy krajowe mają prawo nakazać ujawnienie informacji bez konieczności wysłuchania osoby, której nakazuje się ich ujawnienie – karę za niezastosowanie się do takiego nakazu można było nałożyć dopiero po ***umożliwieniu adresatowi nakazu bycia wysłuchanym*** przez sąd.

Or. en

Uzasadnienie

Choć obowiązek umożliwienia każdej osobie zagrożonej sankcjami bycia wysłuchaną wpływa z poszanowania zasad sprawiedliwości proceduralnej, uniknięcie poprzez niestawiennictwo zarówno ujawnienia dowodów, jak i sankcji za niezastosowanie się do

nakazu sądu, nie powinno być możliwe.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. Materiały dowodowe obejmują wszelkie rodzaje środków dowodowych dopuszczalnych przed sądem krajowym rozpatrującym daną sprawę, w szczególności dokumenty i wszelkie inne przedmioty zawierające informacje, bez względu na rodzaj nośnika, na jakim są one przechowywane.

Poprawka

7. Materiały dowodowe obejmują wszelkie rodzaje środków dowodowych dopuszczalnych przed sądem krajowym rozpatrującym daną sprawę, w szczególności dokumenty, **w tym także, o ile jest to konieczne, dokumenty dotyczące procedury łagodzenia kar oraz ugody**, i wszelkie inne przedmioty zawierające informacje, bez względu na rodzaj nośnika, na jakim są one przechowywane.

Or. en

Uzasadnienie

Dyrektywa nie powinna z góry wyłączać z obowiązku ujawnienia żadnych kategorii dokumentów.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

7a. Państwa członkowskie dopilnowują, aby potencjalni powodowie mieli możliwość otrzymania dowodów dotyczących wielkości szkody lub straty od organu ds. konkurencji oraz od pozwanego w celu ułatwienia zawarcia ugody, bez obowiązku wkraczania na drogę sądową.

Or. en

Uzasadnienie

Dyrektywa zachęca do polubownego rozstrzygnięcia sporów. Z powodu braku równowagi w dostępie do informacji powód często jednak nie jest w stanie ustalić wysokości szkody lub straty, co sprawia, że zawarcie ugody jest utrudnione. Dlatego też organy krajowe, Komisja lub rzekomi sprawcy muszą ujawniać dowody jeszcze przed wszczęciem postępowania, tak aby powodowie mieli przynajmniej przybliżone pojęcie o szkodzie lub stracie bez potrzeby wkraczania na drogę sądową.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. W przypadku naruszeń **o charakterze ciągłym bądź ponawianych** państwa członkowskie **zapewniają**, aby termin przedawnienia nie zaczął biec wcześniej niż w dniu, w którym takie naruszenie ustało.

Poprawka

3. W przypadku naruszeń państwa członkowskie **dopilnowują**, aby termin przedawnienia nie zaczął biec wcześniej niż w dniu, w którym takie naruszenie ustało.

Or. en

Uzasadnienie

Przepis niniejszy powinien dotyczyć wszystkich naruszeń, gdyż rozwiązanie przewidujące, że okres przedawnienia zaczyna biec przed ustaniem naruszenia, nie jest odpowiednie.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby termin przedawnienia ulegał zawieszeniu w przypadku podjęcia przez organ ds. konkurencji działań związanych z dochodzeniem lub postępowaniem w odniesieniu do naruszenia, którego dotyczy powództwo o odszkodowanie. Zawieszenie

Poprawka

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby termin przedawnienia ulegał zawieszeniu w przypadku podjęcia przez organ ds. konkurencji działań związanych z dochodzeniem lub postępowaniem w odniesieniu do naruszenia, którego dotyczy powództwo o odszkodowanie. Zawieszenie

terminu przedawnienia ustaje nie wcześniej niż **jeden rok** od chwili uprawomocnienia się decyzji **lub innego zakończenia postępowania**.

terminu przedawnienia ustaje nie wcześniej niż **dwa lata** od chwili uprawomocnienia się decyzji, **która doprowadziła do zakończenia postępowania w sprawie naruszenia lub rzekomego naruszenia**.

Or. en

Uzasadnienie

Termin przedawnienia powinien być na tyle długi, aby umożliwić rzeczywisty dostęp do wymiaru sprawiedliwości.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają zawieszenie terminu przedawnienia roszczeń odszkodowawczych na czas trwania procedury polubownego rozstrzygnięcia sporów. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia ma zastosowanie tylko do tych stron, które biorą lub brały udział w polubownym rozstrzygnięciu sporu.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają zawieszenie terminu przedawnienia roszczeń odszkodowawczych na czas trwania procedury polubownego rozstrzygnięcia sporów, **w przypadku gdy strony dobrowolnie starają się rozstrzygnąć spór w drodze polubownego rozstrzygnięcia sporów**. Zawieszenie biegu terminu przedawnienia ma zastosowanie tylko do tych stron, które biorą lub brały udział w polubownym rozstrzygnięciu sporu.

Or. en

Uzasadnienie

Należy podkreślić, że ugody powinny mieć charakter dobrowolny.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby sądy krajowe rozpatrujące powództwo o odszkodowanie mogły zawiesić postępowanie, jeśli jego strony biorą udział w polubownym rozstrzygnięciu sporu dotyczącym roszczeń objętych tym powództwem.

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby sądy krajowe rozpatrujące powództwo o odszkodowanie mogły zawiesić postępowanie, jeśli jego strony biorą udział w **dobrowolnym** polubownym rozstrzygnięciu sporu dotyczącym roszczeń objętych tym powództwem.

Or. en

Uzasadnienie

Należy podkreślić, że ugody powinny mieć charakter dobrowolny.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 17 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 17a

Ujawnianie dowodów w przypadku polubownego rozstrzygnięcia sporów

- 1. Państwa członkowskie dopilnowują, by strony biorące udział w polubownym rozstrzygnięciu sporu miały dostęp do sądów krajowych w celu wykonywania uprawnień przewidzianych w art. 5 niezależnie od tego, czy powództwo o odszkodowanie dotyczące tych stron zostało wniesione do sądu krajowego.***
- 2. Ograniczenia w zakresie ujawniania dowodów, które zostały wskazane w art. 6, dotyczą także postępowań, o których mowa w ust. 1.***

Or. en

Uzasadnienie

Pozycja powodów biorących udział w polubownym rozstrzygnięciu sporu jest wzmocniona,

jeżeli mają oni dostęp do odpowiednich dowodów. Ograniczenie asymetrii informacji pomiędzy powodami i pozwanymi pozwala oczekiwać bardziej sprawiedliwego rozstrzygnięcia.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp –3 (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

–3. Państwa członkowskie dopilnowują, by sądy krajowe mogły, na wniosek którejkolwiek ze stron lub z urzędu, zastosować, w całości lub w części, warunki sprawiedliwej ugody dotyczącej tego samego naruszenia w sporze toczącym się przed tymi sądami.

Or. en

Uzasadnienie

Tego rodzaju możliwość ułatwiłaby dochodzenie roszczeń odszkodowawczych w przypadku ugód częściowych, co pozwoliłoby oszczędzić czas i ograniczyć kosztowne procedury.